

Uvod

"Ono što ne želim da drugi učine meni,
ne činim ni ja drugima"

(Konfucije)

"Nije vrlina ne gršiti, no moći a ne hteti grešiti!"

Jovan Skerlić

Društvena tekovina zvana moral dobila je ime po latinskoj reči mos koja označava običaj ili vladanje. Vrlo uticajni filozof Hegel nazvao je Sokrata "izumiteljem morala". Kod starih Grka moralan čovjek definisan je kao ljudska jedinka svesna svoga delovanja. Helenski mudraci su i društvene norme doživljavali kao prirodne zakone; onaj ko prekrši običajna načela smatran je nezrelim ili, čak, ludim.

Savremeni tumači vide moral kao skup običaja, vrednosti, normi, ideala i propisa koji određuju šta je dobro, valjano, časno i pravedno, a šta se stim kosi, šta je suprotno. Kao ljudske prakse, moral je vid delatnog odnošenja čoveka "prema svetu, prema drugim ljudima i prema samom sebi". Istorijski je uslovljen, podložan uticajima realnog ekonomskog, društvenog pa i političkog života; zavisan je i od prevlađujućeg tipa vlasničkih odnosa.

Različite epohe, pa i različita društva i kulture, imaju svoj osobeni moral, svima je, ipak, zajednička važna socijalna funkcija moralnih normi. Usvajanjem moralne norme se internalizuju i postaju savest vremena, društva, socijalne grupe ili pojedinca. Njihovim poštovanjem omogućuje se povoljn i skladan opstanak i razvoj zajednice i njenih članova.

Procenivanjem sadržaja i dometa moralnih načela i vrednovanjem ponašanja pojedinca, društvene grupe ili najšire zajednice bavi se etika (od grčke reči ethos koja takođe znači običaj). Kao filozofska disciplina poznata pod imenom moralna filozofija ili nauka o moralu, ponegde i kao filozofija htenja, etika dublje istražuje motive i otvoreno postavlja norme ljudskom delovanju koje ima za cilj dobro, pravedno, humano. Ona bespoštedno sudi o moralu kao njegova otvorena kritička svest. Još jednostavnije: moral je predmet kritičkog proučavanja etike kao dela filozofije.

Iz straha od moralnog pluralizma, etičari često kažu da reč moral nema množinu. Ipak, u filozofskim studijima govori se o mnoštvu morala i jedinstvu etike; time se precizira odnos između morala kao postojećeg promnljivog korpusa običaja, propisa, normi i ideala, i etike kao filozofsko – teorijske i naučne refleksije o vidovima praktičnog ispoljavanja morala.

Neposrednu praksu poslovnno – etičkog ponašanja osvetljava nam poslovna etika; iako je etika filozofska disciplina, u teoriji praksi poslovne etike u svetu se, pa i kod nas, pretežno primenjuju metode i strategije sociologije kao opšte nauke o društvu.

Manipulacija umesto socijalizacije

Mnogi vidovi odnosa s javnošću podložni su izvitoperenjima koja su u protivstavu s odredbama Univerzalne deklaracije o pravima čoveka (1948), a naročito u društvima u kojima je raspolaganje informacijama i njihova distribucija privilegija manjinskih elita.

Primenom suptilnijih metoda ubeđivanja, koja bezbolno diraju u saznanju emotivno – afektivnu i akcionu komponentu, i snažniji duhovi mogu da se navedu da misle ili urade ono što komunikator želi, a da toga ne budu svesni. "Pet reči koje ti sastaviš dovoljno da za samo nekoliko nedelja ili meseci potpuno izmeni način života pola miliona potrošača", pišu Pol i Kornblut u knjizi

"Reklamokratija" (1967, 38). Pod pritiskom poruka i simbola koje im smišljeno, sistematski i kontrolisano šalje neka proizvodna, trgovinska ili politička grupacij, ljudi kupuju robu koja im nije potrebna ili politički deluju u skladu s očekivanjem te grupacije - u slatkoj iluziji da odluke donose slobodno i u sopstvenom interesu.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com